vrijdag 1 maart 2

deVerdieping
Trouw
EUROPEAN NEWSPAPER OF THE YEAR

WWW.TROUW.NL | 71STE JAARGANG NR 20955 | E-MAIL VIA WWW.TROUW.NL/SERVICE | POSTBUS 859 1000 AW AMSTERDAM | REDACTIE 020-562 9444 | KLANTENSERVICE 088-056

Schalie, de film
de Verdieping

Reputatiecursus
Burgemeesters leren hoe buitenstaanders naar hen kijken
VANDAAG 3

Vliegramp Libië
Menselijk falen kostte alle inzittenden, op één jongen na, het leven
VANDAAG 6

Probleemtrein
Definitief afscheid van de Fyra is nu ook al een serieuze optie
NEDERLAND 10

Burgeroorlog Syrië
VS steunen de rebellen in strijd tegen Assad, maar niet met wapens
EUROPA|WERELD 13

Ple
De T
laat
door
PODIU

Wel gesprek, geen onderzoek
Roel van Duijn

Van onze redactie politiek

Gemeentebestuurders

Stoppen bij alle rode lichten

■ Burgemeester ligt onder vergrootglas, reputatiecursus maakt hem ervan bewust

Quirijn Visscher

Elk jaar stappen tien burgemeesters op vanwege problemen. Vaak deden ze weinig tot niets met de signalen uit hun omgeving dat ze op het verkeerde pad zaten. Om burgemeesters bewust te maken van zulke signalen, biedt het Nederlands Genootschap van Burgemeesters (NGB) sinds kort de cursus reputatiemanagement aan. Ze leren daar om naar zichzelf te kijken zoals buitenstaanders naar hen kijken: door een vergrootglas.

In Zeist staat de reputatie van burgemeester Koos Janssen ter discussie. Burgers willen hem ter verantwoording roepen over zijn nevenfunctie bij onderwijskoepel Amarantis. In Deurne is er reuring rond de populaire oud-burgemeester Daandels. Bij de verkoop van een oud militair complex scheidde hij privé en werk niet duidelijk.

En burgemeester Harry de Vries van het Betuwse Lingewaard vertrekt per vandaag via de achterdeur nadat opnieuw een foute onkostendeclaratie opdook. Hij zit al vier maanden ziek thuis in afwachting van het einde van zijn ambtstermijn. Dat is nu. Zijn reputatie ligt inmiddels in duigen, want Harry de Vries wordt nu vooral met zijn bonnetjes vereenzelvigd.

De cursus moet burgemeesters meer bewust maken van hun omgeving, zegt reputatiedeskundige Mildred Hofkes. Haar bureau is door het NGB ingeschakeld. "Bij reputatie gaat het er niet om hoe je zelf wilt overkomen, maar hoe de buitenwereld je daadwerkelijk ervaart, om opgebouwd vertrouwen. De valkuil voor burgemeesters is dat ze denken dat ze goede feedback krijgen. Maar er is veel schijnfeedback. Veel mensen zijn afhankelijk van hen en geven daarom soms geen volledige informatie."

Het zijn vaak ervaren bestuurders die kritische signalen uit hun omgeving niet meer opmerken of van zich afschuiven, merkt Hofkes. "Als ze zich van die signalen bewust worden, kunnen ze zoeken naar onderliggende onvrede, naar het verhaal erachter."

Daarna is het tijd voor actie. De burgemeester moet in zijn glazen huis misschien zijn gedrag nog beter afstemmen op het waakzame oog van het publiek. Of misschien blijkt een andere omgang met ambtenaren nuttig, zodat ze meer durven te zeggen. Want autoriteit komt niet meer standaard met het ambt.

"Een burgemeester moet zijn geloofwaardigheid opbouwen", zegt Hofkes. "Bestuurders worden steeds persoonlijker aangesproken. De buitenwereld neemt hun makkelijker de maat dan vroeger. Burgers weten ook meer dan tien jaar geleden, want ze raken sneller geïnformeerd via internet. Dat is een nieuwe dimensie in besturen. De roep om transparantie neemt toe. Naast regels en toezicht is aandacht nodig voor persoonlijke integriteit en geloofwaardigheid."

NGB-voorzitter Bernt Schneiders, burgemeester van Haarlem, herkent het glazen huis. "Als ik naar het stadhuis fiets, ben ik de enige die stopt voor alle rode lichten", vertelt hij. "Iedereen rijdt me voorbij, als ik daar sta. Maar ik rijd niet door."

De NGB-cursus reputatiemanagement is niet geboren uit noodzaak, eerder uit nieuwsgierigheid. Schneiders: "Het begon als een proef. Geen must voor burgemeesters, maar wel een verdieping van het leiderschap."

Waar Hofkes constateert dat vooral ervaren bestuurders in de problemen komen, ziet Schneiders, die zelf al jarenlang burgemeester is, eerder jonge burgemeesters worstelen met feedback uit bestuur, politiek en samenleving. "Waar burgemeesters in de problemen komen", weet hij, "zijn kritische signalen onvolledig opgepikt. Maar, vergeleken bij andere sectoren gaat het bij burgemeesters om bescheiden aantallen."